

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра фізичної терапії, ерготерапії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи догляду за хворими

Освітня програма «Фізична терапія, ерготерапія»
Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність	227 Фізична терапія, ерготерапія
Галузь знань	22 Охорона здоров'я

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «28» серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи догляду за хворими
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач (-і)	Наконечна С. П.
Контактний телефон викладача	0509322386
E-mail викладача	svitlana.nakonechna@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекційні, практичні заняття
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Понеділок, 15:00
2. Анотація до курсу	
Загальний догляд за хворими є невід'ємною частиною охорони здоров'я. Він виділяється в самостійну дисципліну і являє собою комплекс заходів, спрямованих на полегшення стану пацієнта і забезпечення успіху лікування. Догляд за хворими передбачає такі заходи: створення гігієнічного оточення навколо хворого; виконання призначень фізичного терапевта; проведення різноманітних лікувальних процедур; надання допомоги під час їди, пр фізіологічних відправленнях; профілактика ускладнень (пролежнів); проведення фізіологічних проб; спостереження за функціонуванням усіх органів та систем організму; надання невідкладної долікарської допомоги; полегшення страждань пацієнтів; позитивний психологічний вплив на пацієнтів, підтримання вірив одужування; ведення медичної документації. Значення доглядів за хворими важко переоцінити. Нерідко успіх лікування і прогноз захворювання цілком визначається якістю догляду. Отже, догляд за хворими є обов'язковим складником процесу лікування, який безпосередньо впливає на його ефективність.	
3. Мета та цілі курсу	
Навчити студента теоретичних знань та практичних умінь і навичок з питань професійного спілкування; спостереження і догляд за пацієнтами; виконання медичних маніпуляцій згідно зі стандартами та правилами інфекційної безпеки; профілактика професійних захворювань і внутрішньолікарняної інфекції; формування в студентів активної позиції щодо здорового способу життя.	
4. Компетентності	
- використовувати у своїй професійній діяльності основи медичної етики і деонтології; - уникати поширення внутрішньолікарняної інфекції; - знати алгоритм обробки рук і проводити під час щоденної праці; - прододити профілактику ускладнень у важкохворих пацієнтів; - спостереження і догляд за хворими з патологією органів кровообігу, дихання, травлення	
5. Результати навчання	
Після вивчення дисципліни студенти повинні знати: — історію розвитку і становлення догляду за хворими; — роль фізичного терапевта як спеціаліста в системі охорони здоров'я, його основні завдання, права та обов'язки; — визначення санітарно-протиепідемічного режиму, його мету, завдання, засоби забезпечення; — поняття про внутрішньолікарняну інфекцію, інфекційну безпеку, інфекційний контроль; — види і методи дезінфекції й стерилізації, характеристику їх; — основні принципи лікувального харчування; — особливості спостереження і догляду за пацієнтами з лихоманкою, порушеннями функцій органів дихання, кровообігу, травлення, сечової системи;	

- основи медичної етики і деонтології;
 - основи санології;
 - чинні накази та інші законодавчі документи МОЗ України.
- Студенти повинні вміти:
- проводити санітарне оброблення пацієнта;
 - виписувати порційну вимогу та складати добове меню для пацієнта;
 - годувати тяжкохворих пацієнтів;
 - вимірювати температуру тіла, визначати пульс, артеріальний тиск, добовий діурез і водний баланс;
 - вести медичну документацію;
 - давати рекомендації щодо здорового способу життя, загартування, раціонального харчування;
 - проводити санітарно-освітню роботу (санітарні бюлетні, бесіди, лекції).

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
практичні заняття	40
самостійна робота	120

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I	227 Фізична терапія, ерготерапія	2	B

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Основні поняття загального догляду за хворим	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	1,2,4,7,9	8 16 56		Вересень- жовтень
Тема 1. Санітарно - протиепідемічний режим. Внутрішньолікарняна інфекція	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	1,4	Завдання дисципліни. Санітарно - протиепідемічні режими. ВЛІ. Методи обробки рук медичного персоналу. 2 4 12	5 балів	
Тема 2. Типи закладів охорони здоров'я.		2,7	Основні принципи етики і	5 балів	

Лікувально охоронний режим -	Лекції Практичні заняття Самостійна робота		деонтології. Типи закладів охорони здоров'я. Екстренна, первинна, вторинна, третинна, паліативна, медична реабілітація Поняття про лікувально - охоронний режим. Режими рухової активності. Режими рухової активності. Положення пацієнта в ліжку. Способи транспортування пацієнтів 2 4 12		
Тема 3. Основні принципи деонтології та етики. Мистецтво спілкування.	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	4,7,9	Етика, мораль. Поняття медичної таємниці. Ятрогенії. Деонтологія. Біоетика. Спілкування медичного працівника і пацієнта. 2 4 12	5 балів	
Тема 4. Дезінфекція, стерилізація.		1,2,9	Анртисептика. Асептика. Дезінфекція (власне дезінфекція, дезінсекція, дератизація, стерилізація). Види, методи дезінфекцій. Повітряний, паровий, хімічний методи стерилізації	5 балів	

	Лекції Практичні заняття Самостійна робота		2 4 12		
Модуль 2. Догляд за хворими з патологією систем органів	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	3, 5, 6, 8	12 24 64		Листопад - грудень
Тема 1. Гігієна тіла пацієнта. Пролежні	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	5,6,8	Тяжкохворі пацієнти. Основні принципи догляду. Догляд за шкірою. Етапи догляду за шкірою (очищення, зволоження, живлення. Пролежні. Причини виникнення. Стадії розвитку пролежнів. Місця виникнення пролежнів. Профілактика та лікування пролежнів 2 4 12	5 балів	
Тема 2. Термометрія	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	3,6	Поняття температури тіла. Місця вимірювання. Види і періоди гарячки. Догляд за хворими у різні періоди гарячки. Види температурний кривих. 2 4 12	5 балів	
Тема 3. Спостереження і догляд за пацієнтами з захворюваннями		3,8,9	Показники, типи дихання. Патологічні типи	5 балів	

органів дихання	Лекції Практичні заняття Самостійна робота		дихання. Симптоми захворювань органів дихання. Оксигенотерапія 2 4 12		
Тема 4. Спостереження і догляд за пацієнтами з захворюваннями органів кровообігу	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	5,6	Основні показники роботи ССС. Місця вимірювання пульсу. Вимірювання артеріального тиску. Симптоми при захворюванні органів кровообігу. Догляд за хворими з кардіологічними захворюваннями. 2 4 12	5 балів	
Тема 5. Спостереження і догляд за пацієнтами з захворюваннями органів травлення	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	3,5,6	Загальний план будови травної системи. Симптоми, які виникають при патології органів травлення (біль, відрижка, печія, нудота, блювання, метеоризм, допомога при шлункових і кишкових кровотечах, пронос, закріп). Клізма та її види. 2 4 12	5 балів	
Тема 6. Спостереження і догляд за пацієнтами з захворюваннями органів сечовидільної		3,8,9	Загальний план будови сечової системи. Симптоми, які	5 балів	

системи			виникають при захворюваннях сечовивідних органів. Поняття про катетеризацію. Якісні і кількісні зміни сечі. Догляд за урологічними хворими.		
	Лекції		2		
	Практичні заняття		4		
	Самостійна робота		12		

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання знань студентів з кожної навчальної дисципліни включає поточний, модульний та семестровий контролю знань. Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних, індивідуальних занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Оцінки у національній шкалі («відмінно» — 5, «добре» — 4, «задовільно» — 3, «незадовільно» — 2), отримані студентами, виставляються в академічних журналах. Модульний контроль проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни — змістового модуля. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал. Форми модульного контролю та система оцінювання рівня знань та вмінь студентів визначаються кафедрою та відображаються у робочій навчальній програмі дисципліни. Кількість балів за кожний модуль (оцінка контролю у балах) визначаються кафедрою. Семестровий (підсумковий) контроль проводиться у формі екзамену. Екзамен — форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо. Форма проведення екзамену може бути письмова, письмово-усна, у формі тестових екзаменаційних завдань. Зміст екзаменаційних завдань та критерії оцінювання встановлюються кафедрою.
Вимоги до письмової роботи	При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, проведення розрахунків, лабораторних робіт, написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо. Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).
Практичні заняття	Відповідь студента на практичному занятті оцінюється за 4-бальною системою: 5 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та

	використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань. <i>4 бали</i> – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань. <i>3 бали</i> – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача. <i>2 бали</i> – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.
Умови допуску до підсумкового контролю	Допуск до іспиту становить мінімум 25 балів, максимум 50 балів; бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів.
8. Політика курсу	
– Студент повинен вчасно приходити на заняття. Викладач може не допустити студента до заняття, якщо він/вона спізнився без поважної причини. – У випадку пропуску 5 чи більше практичних занять без поважної причини, студент може бути не допущений до підсумкового контролю (екзамену), або його/її підсумкова оцінка буде знижена; – Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного, модульного та підсумкового контролю; – Студент має брати активну участь на практичних заняттях; – Студент повинен бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях; – Студент на свій вибір має зробити переклад 5 різножанрових текстів, що виносяться на індивідуальну роботу; – Студент може відпрацювати будь-яке пропущене заняття чи вид контролю; – Заборонено користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань. – У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного, модульного чи підсумкового контролю, студент отримує «0» балів. – Якщо студент має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, студент має право звернутися до завідувача кафедри чи керівництва факультету; Студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес у ЗВО.	

9. Рекомендована література

Основна

1. Інфекційний контроль у медичних закладах: навч. посіб. / За заг. керівництвом Губенко І.Я. — Черкаси, 2007. — 44 с.
2. Касевич Н.М. Основи медсестринства в модулях: навч. посіб. — К.: Медицина, 2009.
3. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підручник. — К.: Медицина, 2008. — 424 с.
4. Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навч. посіб. — К.: Здоров'я, 2005. — 464 с.
5. Ковальова О.М., Лісовий В.М., Шевченко С.І., Фролова Т.В. та ін. Догляд за хворими: підручник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2010. — 488 с.
6. Лісовий В.М., Ольховська Л.П., Капустник В.А. Основи медсестринства: підручник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2010. — 560 с.
7. Медсестринський догляд за пацієнтом: Стандарти медсестринських процедур, маніпуляцій та планів догляду і навчання: навч. посіб. / І.Я. Губенко, О.Т. Шевченко, Л.П. Бразалій, В.Г. Апшай. — К.: Медицина, 2008. — 304 с.
8. Савка Л.С., Разінкова Л.І., Коплик А.Ф. та ін. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч. посіб. / За ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. — К.: Медицина, 2009. — 480 с.
9. Соколова Н. Новый справочник медицинской сестры. — Ростов/Д: Феникс, 2001.

Викладач Наконечна Світлана Павлівна